

Voorstel raad en raadsbesluit

Gemeente Landgraaf

Programma

Documentnummer: B.22.1113

Landgraaf, 23 januari 2023

ONDERWERP: concept-gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Raadsvoorstelnummer: 11

PROGRAMMA 6. Sociaal domein

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): A.J.M. Schiffelers en R. de Boer

Behandeld in BenW d.d.: 14 februari 2023

Behandeling in commissie Burgers en Maatschappij d.d.: 1 maart 2023

Behandeling in raadsvergadering d.d.: 16 maart 2023

Voorstel

Voorgesteld wordt om, conform bijgaand conceptbesluit:

1. geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de concept-gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad;
2. geen zienswijze in te dienen tegen de bijgestelde begroting 2023 van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.

Samenvatting

Het Veiligheidshuis Parkstad ging op 20 september 2017 van start na de fusie van de Veiligheidshuizen Heerlen en Kerkrade. De gemeente Kerkrade vervult op dit moment, op basis van een privaatrechtelijke overeenkomst tussen de deelnemende gemeenten, de rol van zowel beheergemeente als die van rechtspersoon en draagt zorg voor de organisatorische en personele organisatie binnen de eigen kaders en uitgangspunten. De huidige privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst kan inmiddels onvoldoende voorzien in de aanpak van de complexe casuïstiek in de regio en de verbinding tussen de werkdomeinen zorg en veiligheid. Op 5 november 2021 heeft het Bestuurlijk Overleg bestaande uit de 7 burgemeesters besloten tot een naamswijziging van het Veiligheidshuis Parkstad naar het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad en ook de beweging te maken naar een gemeenschappelijke regeling. Met deze gemeenschappelijke regeling kunnen de zorg- en veiligheidsdomeinen beter en duurzamer met elkaar worden verbonden.

De gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is een zogenaamde "gemengde regeling": zowel de bestuursorganen colleges als de bestuursorganen burgemeesters nemen deel aan de regeling. Het Zorg- en Veiligheidshuis krijgt

rechtspersoonlijkheid en kan daardoor als openbaar lichaam volledig aan het rechtsverkeer deelnemen.

Als gevolg van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen vanaf 1 juli 2022 kan uw raad binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp zijn zienswijze over het ontwerp van de regeling naar voren brengen. Aan uw raad wordt voorgesteld om geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de te treffen GR Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.

Aanleiding

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (ZVH Parkstad)

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is dé plek waar gemeenten, justitiële partners en zorgpartners samenwerken om de meest moeilijke zorg- en veiligheidsproblemen op het gebied van overlast, criminaliteit, verward gedrag, huiselijk geweld, kindermishandeling en radicalisering aan te pakken. Het Veiligheidshuis Parkstad ging op 20 september 2017 van start na de fusie van de Veiligheidshuizen Heerlen en Kerkrade. De gemeente Kerkrade vervult op dit moment de rol van zowel beheergemeente als die van rechtspersoon en draagt zorg voor de organisatorische en personele organisatie binnen de eigen kaders en uitgangspunten (zie bijlage 1 voor meer informatie over kenmerken, werkwijze en ontwikkelingen van ZVH Parkstad). De huidige privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst kan inmiddels onvoldoende voorzien in de aanpak van de complexe casuïstiek in de regio en de verbinding tussen de werkdomeinen zorg en veiligheid.

Verbinding tussen zorg en veiligheid duurzaam verankeren door gemeenschappelijke regeling.

In 2021 is reeds op Parkstadniveau gesproken om te komen tot een uitvoerings- en handelingskader voor Parkstad ten aanzien van de verbinding tussen zorg en veiligheid en deze duurzaam te verankeren. Op 5 november 2021 heeft het Bestuurlijk Overleg bestaande uit de 7 burgemeesters besloten tot een naamswijziging van het Veiligheidshuis Parkstad naar het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad en ook de beweging te maken naar een gemeenschappelijke regeling. Omdat in de treffen gemeenschappelijke regeling bevoegdheden terechtkomen van zowel het bestuursorgaan college als van het bestuursorgaan burgemeester, wordt de regeling getroffen door zowel de onderscheidenlijke colleges als de onderscheidenlijke burgemeesters van de 7 parkstadgemeentes tezamen. Het perspectief is dat de burgemeesters gezamenlijk het Dagelijks Bestuur vormen en dat de leden van het dagelijks bestuur samen met de wethouders met “zorg” in hun portefeuille het Algemeen Bestuur vormen.

Procedure vaststellen gemeenschappelijke regeling

Zowel ons college als ik, de burgemeester, hebben besloten om voornemens te zijn deel te nemen aan de nieuwe gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat de gemeenteraden een zienswijze op de ontwerpregeling kunnen geven binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp.

De stap daarna is dat de gemeenteraden toestemming moeten verlenen voor het aangaan van de gemeenschappelijke regeling. Deze dubbele gang naar de gemeenteraad is het gevolg van de wetswijziging per 1 juli jl. Tot slot moeten de colleges/burgemeesters een besluit nemen om de gemeenschappelijke regeling te treffen. De beoogde inwerkingtredingsdatum is 1 augustus 2023.

Gevolgen en consequenties voor de bestuurspraktijk

De gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad krijgt rechtspersoonlijkheid en kan daardoor als openbaar lichaam volledig aan het rechtsverkeer deelnemen. Beperkende waarborgen daarbij zijn de Gemeentewet, de Wet gemeenschappelijke regelingen en het Besluit Begroting en Verantwoording. Net als alle verbonden partijen zal de gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad dus onderdeel gaan uitmaken van de gemeentelijke begrotings- en verantwoordingscyclus. Hoewel de Wet gemeenschappelijke regelingen het mogelijk maakt dat er bevoegdheden kunnen worden gedelegeerd wordt hier vooralsnog niet voor gekozen en zal er gebruik worden gemaakt van de mandaatconstructie.

Kaders

Wet gemeenschappelijke regelingen

Onderbouwing

De zorg- en veiligheidsdomeinen worden beter en duurzamer met elkaar verbonden.

ZVH Parkstad handhaaft haar uitgangspunten: professionaliteit, dienstverlening en kostenbewustzijn. Met deze gemeenschappelijke regeling kunnen de zorg- en veiligheidsdomeinen beter en duurzamer met elkaar worden verbonden.

Betere waarborg aanpak van de complexe casuïstiek.

De gemeente kan direct invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering en uitvoeringskracht van het Zorg- en Veiligheidshuis. Zo kan het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad uitgroeien tot één plek waar alle professionals terecht kunnen met hun (meedenk)vragen en aanvullende expertise. En hiermee de samenwerking in complexe casuïstiek intensiveren en zodoende een impuls geven aan de kwaliteit, de effectiviteit en de efficiency van de aanpak.

Een zelfstandige Parkstad-organisatie die positie kan kiezen en die opereert voor en verantwoording aflegt aan alle Parkstadgemeenten en bestuurders.

Het is praktisch onmogelijk om het college en de directie van de gemeente Kerkrade zowel inhoudelijk als financieel verantwoordelijk te houden voor alle zaken die het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad regarderden. Door te kiezen voor de gemeenschappelijke regeling ontstaat er een eigenstandige Parkstadorganisatie die positie kan kiezen en onder verantwoordelijk van alle deelnemende Parkstadgemeenten en hun bestuurders opereert en daarover ook verantwoording aflegt.

Verplichtingen uit bestaande samenwerkingsovereenkomst.

De huidige Samenwerkingsovereenkomst Veiligheidshuis Parkstad, die van september 2017 dateert, komt te vervallen. Onderzocht en beoordeeld zal worden welke wederzijdse verplichtingen hieruit voortvloeien. De gemeente Kerkrade laat zich hierbij ondersteunen door BMC. Vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis is reeds een werknemersdelegatie samengesteld die met name de ontvlechting van de P&O aangelegenheden monitort.

De risico's benoemd in de toelichting van de begroting 2023 ZVHP in de risicoparagraaf

In de toelichting van de begroting zijn een aantal risico's genoemd (pagina 14 e.v.). Het betreft kosten die nu nog niet voldoende inzichtelijk zijn. Te weten:

a. De huisvestingskosten.

Bij de opbouw van de Begroting 2023 is het uitgangspunt van het management dat de nieuwe huisvestingskosten en de daarbij horende faciliteiten niet hoger mogen zijn dan nu (100K). Reden is dat er gewoon geen zicht is op deze toekomstige kosten. De vraag is of dit in de toekomst realistisch is.

b. Een aantal risico's in de bedrijfsvoering:

- Loonsverhogingen in 2023 niet meegenomen
- Lage raming kosten bedrijfsvoering (post onvoorzien, opleidingen, kosten administratie)
- Indexering niet meegenomen

Daarnaast is de schatting van de kosten voor de formatie gemaakt op basis van de huidige benodigde inzet. De verwachting is dat bepaalde problematiek toeneemt (o.a. huisverboden). Indien dit zo blijkt te zijn dan zal samen gekeken moeten worden hoe dit kan worden opgelost (meer inzet inhuren of formatie anders verdelen).

Relevante aandachtsgebieden

Communicatie

Uw besluit wordt kenbaar gemaakt aan de andere Parkstadgemeenten en verwerkt tot een nieuw voorstel.

Planning

De beoogde ingangsdatum van de nieuwe gemeenschappelijke regeling is 1 augustus 2023. Dit is afhankelijk van het besluitvormingsproces dat in de 7 Parkstadgemeenten doorlopen dient te worden.

Financieel

In de begroting 2023 hebben wij aan uw raad de oorspronkelijke meerjarenbegroting 2023 van het Zorg en veiligheidshuis Parkstad voorgelegd. Onze bijdrage daarin bedraagt 122.570. Deze is echter opgebouwd uit o.a. huisvestingskosten en facilitaire kosten die niet marktconform zijn maar welke vanaf de oprichting van het Veiligheidshuis tegen nauwelijks kostendekkende tarieven door Kerkrade ter beschikking zijn gesteld. Een verdere doorontwikkeling van het Zorg en veiligheidshuis vraagt om een gedegener begroting. Dit brengt voor 2023 meerkosten met zich mee welke nog los staan van de eventuele inrichting van een GR. Deze meerkosten bedragen voor landgraaf afgerond 22.000.

Nu ligt de oprichting van de GR voor. Naast de grote voordelen van een minder vrijblijvende samenwerking, zijn er ook structurele kosten gemoeid met het zijn van een GR. Deze zijn becijferd op – voor het Landgraafse aandeel – 12.000. Daarmee komt de nieuwe begroting 2023 uit op een bedrag van 156.797. Omdat wij denken dat marktconforme tarieven in de begroting voor huisvesting en facilitaire kosten de begroting meer robuust maakt en wij de voordelen van een geformaliseerde GR zwaar vinden wegen, stellen wij uw raad voor om in te stemmen met de gewijzigde begroting en geen zienswijze hierop in te dienen. We zullen deze kosten in 2024 in de primitieve begroting als autonome ontwikkeling verwerken en voor het lopende jaar zal het college deze kosten eenmalig ten laste van de post onvoorzien brengen. Derhalve is er nu geen sprake van een begrotingswijziging die uw raad dient vast te stellen.

Extra bijdrage procesregie Heerlen en Kerkrade

Uit de cijfers van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad blijkt dat de gemeenten Heerlen en Kerkrade gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor 60% tot 70% van de casuïstiek. Om te voorkomen dat door de inzet voor beide gemeenten dit ten koste gaat van de casuïstiek van de overige Parkstadgemeenten, bekostigt de gemeente Heerlen 2 fte procesregie en bekostigt de gemeente Kerkrade 1 fte. Dit zijn structurele gelden en ook als zodanig in de begroting van deze gemeenten zijn opgenomen. In de meerjarenbegroting van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad zullen deze gemeentelijke bijdrages ook als structurele baten worden opgevoerd.

Burgerparticipatie

n.v.t.

Advies

Voorgesteld wordt om, conform bijgaand conceptbesluit:

1. geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de concept-gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad;
2. geen zienswijze in te dienen tegen de bijgestelde begroting 2023 van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.

Burgemeester en wethouders van Landgraaf,
de secretaris, de burgemeester,
ir. J.M.C. Rijvers mr. R. de Boer

De burgemeester van Landgraaf,
mr. R. de Boer

Bijlage(n)

Bijlage 1: Informatie over kenmerken, werkwijze en ontwikkelingen van ZVH Parkstad.

Bijlage 2: Concept gemeenschappelijke regeling ZVHP

Bijlage 3: Conceptbegroting 2023 ZVHP en toelichting

Besluit

De raad van de gemeente Landgraaf;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders en van de burgemeester d.d. 14 februari 2023;

overwegende dat het college en de burgemeester het wenselijk achten om de gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad te treffen en dat het college daarom een conceptregeling aan de raad heeft voorgelegd;

overwegende dat de raad de mogelijkheid heeft om een zienswijze in te dienen ten aanzien van de conceptregeling;

gelet op artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de concept-gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad;
2. geen zienswijze in te dienen tegen de bijgestelde begroting 2023 van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.

Aldus besloten in de openbare besluitvormende raad, gehouden op 16 maart 2023.

De griffier,

De voorzitter,